

Slavko Kolar

Slavko Kolar
SVOGA TELA GOSPODAR

SVOGA TELA GOSPODAR

Izvode:

JAKOB PAVUN EC - Nenad Luki
BARA, njegova žena - Irena Roži
IVA, sin - Tvrko Kovačevi
MARICA, kći - Lea Roži
JURA BREZOVIĆ - Zlatko Vučec
KATA, njegova žena – Vera Pribani
ROŽA, kći – Ana Katuli
JAGA – Barica Kovačevi
DORA – Branka Roži
KUM ŠIMUN – Stjepan Detelić Banski
MATA – Saša Robi
DEVER JANKI – Luka Roži

Dramaturška obrada i režija: Ivan Roži

Inspicijent i kostimograf: Karmela Kos
Tehničko vodstvo: Nenad Roži ,
Zvonimir Črnko i Stjepan Detelić

Premijera predstave bila je 19. studenoga 2017. godine u Buševcu

Pučko kazalište Buševac postavilo je ove sezone na svoj repertoar jednu od najboljih hrvatskih drama, djelo Slavka Kolara *Svoga tela gospodar*. Ovo je već treće uprizorenje ovog djela u Buševcu. Prvi put je djelo postavljeno 1968. godine i predstavlja najveći domet našeg amaterskog kazališta. Izvedba tog djela bilo je najbolje ostvarenje hrvatskih dramskih amatera te godine i predstavaljalo je Republiku Hrvatsku na jugoslavenskom festivalu dramskih amatera u Hvaru.

Drugi put je djelo postavljeno 1988. godine i ponovno je doživjelo kod publice i kritike veliki uspjeh. Izvešća su hvalila "nepatetično, ali ozbiljno novo čitanje teksta" (D. Brdaric), a Dragutin Klobočar, glumac i redatelj, napisao je u Biltenu SKAZ-a da se ne sjeća da je ikada vidio tako inteligentno i nadareno novo čitanje jednog kazališnog djela.

Za ovogodišnju premijernu izvedbu napravili smo novu dramaturšku obradu koja propituje moguću krivnju za tragičan tijek događaja, a same odnose među likovima prepuštamo gledateljima na ocjenu.

Slavko Kolar (1891-1963) kao agronom bio je zaposlen na državnom gospodarstvu u Gornjem Hruševcu (Vukomeričke odnosno Kravarske gorice). U svojoj najboljoj zbirci pripovjedaka *Mi smo za pravicu*, iz 1936. godine opisuje težak i tragičan život vukomeričkih ljudi na području Kravarskog, a to radi spajajući komično i lirsko, kako to ocjenjuje književna znanost (Miroslav Šicel). Kolar je izvrsno upoznao njihov mentalitet i upravo je naturalistički opisao njihov svakodnevni život. Navodi točno neka mjesta (Čakanci, Podvornica, Gladovec, Pustike), nekima daje prepoznatljiva imena, Bikovske (Kravarske) gorice, Bikovski Vrh (Kravarsko), Jaguštović Brdo (Auguštanovec) ili Veliko Gnjezdo (Velika Gorica), a navodi i točna prezimena ljudi ovog kraja (Godinić, Škrinjarić, Klasnić, Turković, Futač itd.). Lik Jože Svetoga, koji se pojavljuje u pripovjetkama bila je stvarna osoba koja je izrađivala drvene kipove.

Sve su pripovjetke iz zbirke *Mi smo za pravicu* međusobno povezane likovima. Glavni likovi iz jedne pripovjetke pojavljuju se kao sporedni likovi u drugim pripovjetkama i to potiče čitatelja na traženje poveznica i međuodnosa među tim likovima.

Pripovjetka *Svoga tela gospodar* napisana je 1932. godine i dobila te godine nagradu JAZU za najbolju pojedinačnu novelu. Slavko Kolar je 1956. godine napisao dramu istog imena koja je praizvedena u kazalištu Gavella iste godine. Redatelj predstave bio je Branko Gavella uz asistenta Ljudevita Galica. Te iste godine napisan je scenarij za film, koji je 1957. godine snimio redatelj Fedor Hanžeković, a premijera je bila 4. kolovoza 1957. godine u Puli. Manje je poznato da je skladatelj Lovro Županović na temelju libreta Višnje Laste, Mladena Vujičić i samog skladatelja napisao 1958. godine komornu operu *Pisava* (uz podnaslov *Svoga tela gospodar*). Operu *Pisava* praizveo je ansambl *Opera u sobi* pod ravnateljem A. Petrušića dana 29. rujna 1958. godine.

Ivan Rožić

Pučko kazalište Buševec
(Dramska sekcija Ogranka Seljačke slove Buševec)

Pučko kazalište u Buševcu dio je djelatnosti Ogranka Seljačke slove i ono djeluje od 1923. godine, već dakle devedeset i četiri godine. Teško da bi se u Hrvatskoj mogla naći još koja amaterska družina s tako dugo njegovanom dramskom djelatnošću.

Začuđuje broj godišnjih dramskih premijera u prvim godinama postojanja. Svake godine bilo ih je po nekoliko premijera, a 1939. godine čak sedam, među njima čak dva Molierova djela, zatim Josip Kosor, Željko Senečić, Sterija Popović i još dva kraća djela. Takva bi produkcija bila dostojna i nekog profesionalnog kazališta. Najveći broj predstava prije 2. svjetskog rata režirali su Mato Detelić Banski, koji je u mnogima i nastupao, braća Josip i Juraj Kos, Radovan Tomšić Braco, Ivan Janković, Mijo Kos Zorko i Matija Mihatović.

Nakon što je 1950. godine bila izgrađena dvorana s velikom pozornicom u zadružnom domu s velikom dvoranom i pozornicom, poboljšali su se uvjeti za rad dramske grupe pa je redatelj Josip Rožić Gelharov postavio na scenu nekoliko velikih, upravo spektakularnih predstava. Radilo se o djelima Lope de Vege, Shakespearea, Roblesa, Ogrizovića, Josipa Tomića i dr. Sve su se ove predstave redovito izvodile i u okolnim selima, najčešće u Lekeniku, Kučama i Turopolju. U tim je predstavama talent pokazao mladi Zvonimir Črnko, koji je kasnije zaplovio u profesionalne kazališne i filmske vode.

Prekretnica u budućem radu dramske sekcije dogodila se šezdesetih godina kada su stručnu pomoć buševskim redateljima dali Ivo Mikulić iz Prosvjetnog sabora Hrvatske i njegovi suradnici Ljudevit Galic, Borislav Mrkić, Nenad Puhovski, Vid Fijan, Felicio Cecić i mnogi drugi redatelji, glumci, te stručno i tehničko kazališno osoblje. Od tada su buševske predstave, osobito one na kajkavskom izričaju, pozivane na dramske festivale i smotre i nerijetko su se vraćale s nagradama.

U proteklom razdoblju Pučko je kazalište izvelo preko 150 manjih i većih dramskih djela. Kao redatelji okušali su se Zvonko Vnučec, Zvonimir Črnko, Ivan Rožić Nikolin, Ivan Rožić Pavek, Josip Kovačević, Božo Kajganić, Branko Detelić, Ljubica Pernar-Robić, Romana Rožić, Milenko Tošić i još poneki.

Prvi put buševski su amateri bili pozvani na republički festival amaterskih kazališta 1968. godine u Drniš s predstavom *Diogeneš ili sluga dveh zgubljenih bratov* kajkavskog pisca Tituša Brezovačkog i vratili su se s pohvalom za režiju i s dvije glumačke nagrade. Od tada je buševski ansambl često nastupao na raznim republičkim festivalima, dobio brojne nagrade, a najveći je uspjeh ostvaren 1969. godine upravo s dramom Slavka Kolara *Svoga tela gospodar* koja je bila proglašena najboljom u Hrvatskoj i bila izvedena i na jugoslavenskom festivalu.

Nekoliko je kraćih dramskih djela u izvedbi buševskih amatera snimila devedesetih godina i Hrvatska televizija.

U radu s djecom osobit je doprinos dala Natalija Bobesić, a uspješno se okušao u redateljskom poslu i Dario Kovačić. Osobitu je pozornost potkraj osamdesetih godina prošlog stoljeća izazvao kreativni lutkarski kazališni rad Vere Starešine.

U pisanju dramskih djela okušali su se i neki buševski autori. Izvedena su dramska djela Josipa Kovačevića, Ivana Rožića Nikolina, Ljubice Pernar-Robić, Ivana Rožića Paveka, Vere Starešine, Natalije Bobesić i Josipa Robića Habe.

Pučko kazalište Buševec nastoji održati visoku razinu predstava radom isključivo svojih glumaca, redatelja, scenografa, dramaturga i ostalih sudionika. Jakša Fiamengo napisao je o Pučkom kazalištu Buševec u *Biltenu* br. 3, na 48. festivalu hrvatskih kazališnih amatera 2008. godine da je „*riječ o sjajnom i možda najkompletnijem hrvatskom amaterskom kazališnom ansamblu koji poštaje svoju tradiciju.*“

Ivan Rožić

Ogranak Selja ke slege Buševec
PU KO KAZALIŠTE BUŠEVEC

Slavko Kolar

Svoga tela gospodar

Obrada i režija: Ivan Rožić

Sezona 2017/2018